

CAAFIMAADKA

Ku caawimeysa dhibbanayaasha colaada hubeysan iyo masiibooyinka iyadoo u hagaajineysa helitaanka adeegyada daryeelka caafimaadka ee lagama maarmaanka ah.

KU CAAWINAAYA HOYADA HAGAAJINTA NAFQAADA CANUGA, SOOMAALIYA

Waa waqtiga qadada jikada Stabilization Centre Baydhabo waxay ku mashquulsantahay cunti siinta hooyada iyo xanaano bixiyeyaasha

Soomaaliya waxaa burburiyey tobanaan sano oo colaad hubeysan ayna carqaladeeyey dhismaha habnololeedka bulshada kuna riday jahawareer. Abaaraha dhacaya xilliyada iyo fatahaadaha ayaa dhibaataada sii xoojiyey ayagoo qeyb ka mid ah waddanaka ka abuuray cunto yari ba'an. Caruurta, gaar ahaan kuwa da'dooda ka yartahay shan sano ayaa u nuqul cudurada ka dhasha cunto yarida oo aan la hubinin nafaqo darida ka dhalaneysa in ay tahay dilaa.

*Maryan waa 23 jir waxay caungeed oo 9 bilood jirka ah keentay Isbitaal Goboleedka Baydhabo. Canugga wuxuu u muuqdaa mid daciif ah oo hurdo barkeed ku haysta gacmaheeda.

"Muddo dheer ayuu xanuunsanaa. Waxaan tagey tiro xarumo caafimaad midna uma muuqan in uu shaqeynaayo. Waxaa la i dhigay halkaan ee Isbitaal, waan u duceyna in ay bograto."

Isbitaal Goboleedka Baydhabo Xarunta Xanaanada deg degga ah ee nafaqo darida. Maryan canugeed waxaa la siin doonaa quudin dheeri ah lagana daweeey cuduro la xiriira nafaqo darida. Wuxuu barnaamijka quudinta ku joogi doonaa ill uu gaaro culeyska ugu fican.

Ka gadaal bixitaankii deg degga ahaa ee Medicines Sans Frontiers (MSF) kaga baxeen Soomaaliya Agoosto 2013, hawlaha caafimaadka ayaa si xun waxyeelo u gaartay. Nofembar 2013, ICRC waxay go'aansatay in ay taageerto Isbitaal Kismaayo qeybta bukaan jifka lagu nafaqeeyo (Stabilization Centre) Waxay barnaamij kaa la mid ka bilowday Isbitaal Goboleedka Baydhabo Maay 2015.

Nafaqo darida waa dhibaato baahday oo haysata caruurta ku nool Soomaaliya. Badanaa waxaa sababa cunto la'aan iyo fikrado khaladan oo laga aaminsanyahay habka quudinta.

Maryan waa ay joojisay naas nuujinta canugeed mana rabto in mar kale nuujiso. Waxaa suurtagal ah in ay uur qaado, naas nuujintana waxyeelo gaarsiiso canuga uurka ku jira.

"Waxaa jiraa aqoon la'aan dhanka baahiyaha nafaqada caruurta. Waa muhim in barnaamijka uu la shaqeeyo hooyoyinka iyo xanaano bixiyeyaasha si ay dadka ugu dhaadhiciyaan hababka quudinta habboon," waxaa sidaa yiri Kristy Manners, ergo ka tirsan ICRC u qaabilsan barnaamijka nafaqeynta.

Xarunta, Maryan waxaa lagula taliya caadooyinka quudinta habboon iyo muhimada caafimaadka canuga u leedahay caanaha naaska. Arrinteeda wuxuu muhimad gaar ah siinaya baahida barnaamijka bukaan jifka halkaas oo hooyada si joogto ah ula xiriireyso shaqaalaha nafaqeynta intaasna canugeeda soo kabsanaayo.

Isbitaal Baydhabo qeybta Xarunta Xanaanada deg degga ah ee nafaqo darida wuxuu hooyada siiya cunto saddex jeer ah maalintii iyo xanaano bixiyeyaal ilaa iyo mudada soo kabsashada canuga.

Tirada bukaan oo soo booqanaaya xarunta waa ay saddex jibaarantay tan iyo intii si buuxda u hawl gashay. Tani waxaa sabab u ah habka guud ee barnaamijka u taageero canuga iyo hooyada ama xanaano bixiyaha.

Sida laga soo xigtay ururada caalamiga ah, ku dhowaad 200,000 caruur ku sugan Soomaaliya ayaa nafaqo xumo haysaa, ku dhowaad 38,000 kuwaas ka mid ahna ayaa si ba'an nafaqo xumi u haysaa waxayna si daran ugu baahanyihiin quudin ku daweyn iyo daaweynta caafimaadka. Labada xarumood la xusay, inkastoo keligood isku filneyn waxay bixisaa meel laga helo xanaanadan muhimka ah ee koofurta iyo bartamaha Soomaaliya

* Ma ahan magaca dhabta ah

Si aad u hesho macluumaad dheeri ah oo ku saabsan ICRC-da Soomaaliya booqo www.blogs.icrc.org/somalia/so

Email: sok_somaliblog_services@icrc.org